

Opičí neštovice

Co to je?

Opičí neštovice (angl. monkeypox) jsou infekční virové onemocnění projevující se výsevem puchýřnaté vyrážky.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Do minulého roku se jednalo o onemocnění relativně vzácné, které se vyskytovalo zejména v oblastech subsaharské Afriky. V roce 2022 však došlo k celosvětovému rozšíření infekce (clade IIb), přičemž celkem bylo hlášeno téměř 76 tisíc případů ze 110 zemí, z toho přibližně 150 osob infekci podlehl. V ČR bylo za rok 2022 hlášeno celkem 71 případů. V roce 2024 byl hlášen epidemický výskyt infekce v zemích subsaharské Afriky (clade I).

Jak se můžu nakazit?

Zdrojem infekce je nemocný člověk. Onemocnění se šíří zejména úzkým přímým kontaktem s infikovanou osobou, např. při pohlavním styku, či nepřímo prostřednictvím kontaminovaných předmětů. Jedinec je nakažlivý v době od počátečních příznaků do zaschnutí lézí.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Nejrizikovější skupinou stran nákazy jsou především muži mající sex s muži, osoby s větším množstvím sexuálních partnerů, zdravotníci pečující o nakažené pacienty a laboratorní pracovníci. Těžký průběh onemocnění bývá popsán u lidí s poruchou imunity, především v souvislosti s HIV infekcí.

Inkubační doba

Inkubační doba je 5 až 21 dní.

Jak se infekce projevuje?

Infekce se v počátku projevuje nespecifickými chřipkovými příznaky jako je zvýšená teplota, únava, bolesti hlavy, svalů či zvětšení lymfatických uzlin. U některých pacientů však nemusí být tyto celkové příznaky vyjádřeny. Následuje výsev typických puchýřků hojících se krustami, což může být i jediný projev infekce. Ty se objevují v oblasti primárního kontaktu s lézemi nakaženého, nejčastěji v oblasti genitálu a okolí análního otvoru či v dutině ústní, avšak mohou se šířit i na další oblasti těla.

Jak se to léčí?

Terapie opičích neštovic je převážně symptomatická. Podávají se léky proti bolesti a lokální přípravky k ošetření lézí. U vybraných pacientů s rizikem závažného průběhu je potenciálně možné podat specifická antivirotika.

Jaké jsou komplikace?

Hlavní komplikací jsou bakteriální superinfekce kožních lézí. Mezi další potenciálně komplikace patří zánět spojivky a rohovky oka, postižení srdce, plic či vzácně nervového systému.

OČKOVÁNÍ:

Vakcína: Imvanex, Jynneos

Základní typ vakcíny: živá oslabená (atenuovaná) vakcína

Věková indikace: od 18 let věku

Základní schéma: 2 dávky v rozestupu 28 dní

Přeočkování: potřeba přeočkování zatím nebyla stanovena

Pro koho je očkování zejména vhodné: zdravotníci, laboratorní pracovníci, osoby s rizikovým chováním, které jsou více ohrožené touto nákazou, tj. osoby mající sex s více sexuálními partnery, včetně osob poskytujících sexuální služby; muže mající sex s muži (MSM) užívající pre-expoziční profylaxi (PrEP) HIV; osoby, u nichž bylo v posledních 6 měsících diagnostikováno pohlavně přenosné onemocnění a v neposlední řadě osoby žijící s partnerem, který je HIV pozitivní.

Nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, malátnost, nevolnost, nechutenství, zduření lymfatické uzliny, svědění, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: ano, klient platí pouze za aplikaci vakcíny (pouze rizikové skupiny definované MZČR)

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.